

Časopis

MESTNA OBČINA LJUBLJANA Četrtna skupnost Polje

Letnik VII, številka XV, november 2022

Foto: LPP

Navadno se ob koncu nekega obdobja opravi inventura, zato jo naredimo tudi mi. Z gotovostjo lahko rečem, da končujemo mandat, v katerem so bili izvedeni veliki in za naš del mesta pomembni projekti.

Vsekakor bi na prvo mesto uvrstil povečanje pokopališča s poslovilnim objektom, cvetličarno in parkiriščem. Širitev pokopališča je bila načrtovana že pred leti, vendar do njene izvedbe ni prišlo. Šele ko se je struktura pogrebov prevesila v korist žarnih pokopov, je ideja znova oživila. Do takrat je namreč prevladovalo mnenje, da bi glede na strukturo in sorazmerno majhen prostor prekmalu prišlo do zapolnitve. Da je bila odločitev o širitvi pravilna, nam kaže tudi pogled na trenutno zasedenost, ki je nad vsemi pričakovanji. V sklopu širitve je bila urejena tudi pokopališka kapela, ki je do izgradnje poslovilnega objekta služila kot mrliška vežica. Danes pa se v njej opravljajo »cerkveni« deli pogrebov.

Drugi, za nekatere še pomembnejši projekt, pa je posodobitev Zaloške ceste. V prvi fazi je bil posodobljen del od avtoceste do vključno križišča z Zadobrovsko cesto. Nato je sledilo nadaljevanje do vključno krožišča s Cesto 30. avgusta ter Kašeljsko in Milčetovo cesto. Na to krožišče se je letos navezala tudi novo odprta trgovina Hofer. Gre za enega največjih otokov, po številu cest (krakov), v Ljubljani.

Krajani Polja in okolice so se upravičeno pritoževali nad slabo oskrbo, le v Slapah je nekoliko večja trgovina z blagom za vsakdanjo porabo. V tem letu pa so dočakali odprtje nove trgovine Hofer in v naslednjem letu se ji bo, nekaj sto metrov proti Zalogu, pridružila še nova Lidlova trgovina.

Še najbolj pa so verjetno zadovoljni krajani naselja Španskih borcev v Kašlju. To naselje dobiva povsem novo podobo. Ureditvi celotne javne prometne in komunalne infrastrukture je sledila prenova zunanje ureditve, katere poglobitveni namen je bil umik vozil iz naselja. Notranjost naselja krasijo lepo otroško igrišče in prostori, namenjeni druženju, na obrobju pa so svoj prostor našli tudi mladi. Večinoma se zadržujejo v velikem preurejenem avtobusu, ki so ga poimenovali BORC, in na ploščadi pred njim. Javni stanovanjski sklad je ob prenovljeni javni cesti uredil parkirišča z nadstrešnico in shrambo za potrebe vseh stanovanjskih hišic v naselju ter 27 vrtičkov različnih velikosti, katerih večina je že oddana v najem, obnavlja pa tudi vse stanovanjske hiše, ki so v njegovi lasti. Računamo, da bo prenova celotnega naselja zaključena v prihodnjem letu.

Zgrajena je tudi Industrijska cesta, ki je povezala Hladilniško pot prek Agrokombinatske ceste s Cesto v Prod in s tem omogočila preusmeritev predvsem tovornega prometa na avtocestni priključek v Sneberjah. S tem pa se je občutno zmanjšal tovorni promet skozi naselje Zalog.

Da pa ne bo ostalo le pri naštevanju infrastrukturnih pridobitev, naj izpostavim še popolno prenovo osnovne šole v Zalogu, obnovo vrtca Miškolin na Rjavi cesti, novo otroško igrišče ob Gustinčarjevi ulici na Vevčah, igrišče ob Klemenovi, obnovo otroškega igrišča v Zajčji dobri in še bi se kaj našlo.

Še pogled na jutrišnji dan. Najpomembnejše je vsekakor dokončanje izgradnje kanalizacije iz programa aglomeracij v naši četrti skupnosti. Od skupno dobrih 12 kilometrov kanalizacije, ki naj bi bila zgrajena, je ostal še dober kilometer, ki predstavlja zahteven del gradnje. Od krajanov vzhodnega dela Ljubljane pa je zanesljivo težko pričakovan začetek gradnje kopališča Vevče, ki ga upravičeno pričakujemo v začetku prihodnjega leta.

Prepričani smo, da smo upravičili vaše zaupanje, ki ste nam ga izkazali pred štirimi leti. Trudili smo se po najboljših močeh. Prisluhnilni smo vašim željam in težavam ter jih želeli pripeljati do cilja. Pri tem smo imeli veliko razumevanja odgovornih in zato se danes lahko skupaj z vami veselimo vidnih dosežkov.

V naši četrtni skupnosti so pred nami trije večji projekti, med katerimi je največ zanimanja za prenovo ali, bolje rečeno, izgradnjo povsem novega kompleksa kopališča Vevče. V gradnji je Logistični center Kobal, začela se je tudi izgradnja ekonomske poslovne cone, v pričakovanju pa je tudi nadaljevanje gradnje Industrijske ceste.

Bazen Vevče

Ob začetku prihodnjega leta se bo začela gradnja kopališča Vevče, katerega krajanji vzhodnega dela prestolnice z nestrpnostjo pričakujejo. Veliko let je že minilo od takrat, ko je med tukajšnjimi krajanji priljubljeno kopališče zaprlo »svoja vrata«. V teh

letih smo izgubili vsakršno upanje, da bi lahko še kdaj »zaplavali« v tamkajšnjem bazenu. Lahko smo le nemo opazovali, kako pred našimi očmi propada nekdanj priljubljeno kopališče. Naposled je privatizacija opravila svoje ...

Industrijska cesta

V naslednjem letu pričakujemo nadaljevanje in dokončanje gradnje Industrijske ceste v delu med Hladilniško cesto s priključkom na Zaloško cesto. Ko bo zgrajena, bo prevzela dobršen del tovornega prometa, ki zdaj poteka po Zaloški cesti, predvsem po Agrokombinatski cesti. Načrtovalci nam obljublajo, da bodo ob dokončanju del na Industrijski cesti uredili tudi problematični del Zaloške ceste od Petrola do podvoza skupaj s priključkom Ceste španskih borcev. Izgradnja Industrijske ceste pa je, kar je bil tudi namen, preusmerila dobršen del tovornega prometa z Zaloške ceste na Cesto v Prod, ki za to žal ni primerna. Ta je bila prvotno bolj poljska pot, ki pa so jo posodobili za potrebe čistilne naprave v Zalogu. Za te potrebe je bila primerna, nikakor za sedanji, še manj pa za pričakovano povečan promet, ko bo Industrijska cesta v celoti zgrajena ter dokončana logistični kompleks Kobal in ekonomsko poslovna cona. Že v naslednjem letu bo treba začeti

z vsaj pripravljalnimi deli na posodobitvi te ceste v delu od križišča z Zadobrovško cesto do krožišča z Industrijsko cesto. Obljubljeno je, da bo dobila tako kolesarsko stezo kot tudi pločnik.

Logistični center Kobal

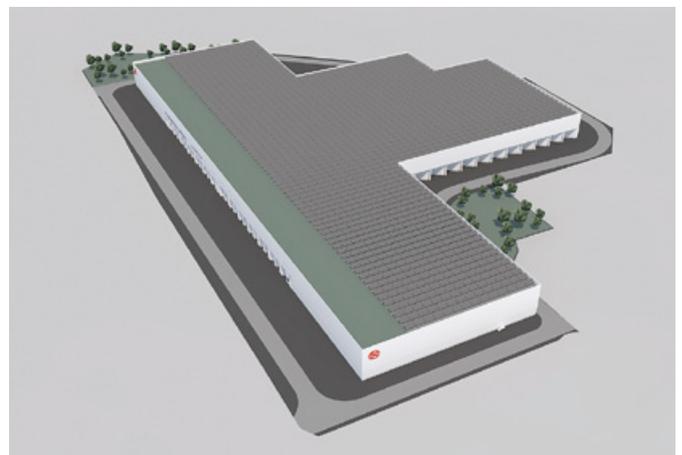
Skupina Kobal je v Sloveniji že vrsto let najbolj znana po svoji osnovni dejavnosti, to so napredne transportne rešitve, zaradi katerih so vsi večji trgovci v državi tesno povezani s skupino.

Na podlagi osnovne dejavnosti transporta Skupina Kobal širi svojo dejavnost tudi na gradnjo skladiščnih objektov. S svojim povezanim podjetjem Kobal nepremičnine so začeli z gradnjo sodobnega skladišča in logističnega centra v Zalogu s skupno 40.000 m² uporabnih površin.

Z gradnjo obravnavanega logističnega centra se bo uredilo do zdaj zapuščeno in degradirano območje nekdanjega mesnopredelovalnega podjetja MDK. Za izboljšanje prometnega režima na obravnavanem območju je bila zgrajena nova Industrijska cesta, ki je povezala Cesto v Prod prek Agrokombinatske ceste do Hladilniške poti. V naslednjem letu pa bo zgrajen še manjkajoči del, da bo povezana z Zaloško cesto. Skladiščno logistični center bo imel dva cestna priključka, ki bosta zagotavljala nemoteno dostavo in odpremo blaga. Skupina Kobal stremi tudi k okoljsko prijaznim rešitvam, zato je bilo v sklopu priprave dokumentacije izvedeno tudi Poročilo o vplivih novega objekta na okolje. Tako objekt med samo uporabo ne bo imel škodljivih vplivov na okolico glede hrupa, smrada, emisije

snovi v ozračje, tla in vode. Znotraj objekta se bo namreč skladiščilo izključno blago, ki se prodaja v vseh živilskih trgovinah, zato ne bo vseboval kakršnih koli nevarnih snovi. Objekt je zasnovan tudi kot energetsko samozadosten, saj se bosta za ogrevanje in hlajenje uporabili dve vrtini, na strehi objekta pa bo postavljena fotovoltaična elektrarna za izkoriščanje sončne energije.

Novi objekt bo zagotovil zaposlitev 150 ljudem, ki bodo delo opravljali v dveh izmenah, v sklopu objekta pa bodo tudi prostori za osebje, ki bo vodilo celotni logistični center.

Nova avtobusna linija številka 10

Podgrad je majhen kraj z okoli 250 prebivalci na najbolj vzhodnem delu ljubljanske mestne občine. Do zdaj ni imel avtobusne povezave z mestom, kar smo prebivalci zelo pogrešali. Najbližja linija MPP iz Ljubljane je zaloška »enajstica«. Do tja pa sta dobra dva kilometra, iz naših zaselkov Gradovlje in Gostinca pa tri oziroma štiri. Če ne gre drugače, je treba pešaćiti. Večina prebivalcev, ki se vozi na delo v smeri mesta, uporablja osebni prevoz, s katerim večinoma pokrivajo tudi potrebe svojih srednješolskih otrok in študentov. V eno smer to še morda gre, v obe pa se redko izide. Druga problematična skupina so upokojenci, ki pogosto nimajo več svojih vozil ali pa po opravkih v mesto z njimi ne marajo zaradi prometnih in parkirnih omejitev. Zanesljiv in dovolj pogost javni potniški promet iz vasi proti mestu bi odpravil trenutne težave. Že na nekdanji Krajevni skupnosti Zalog, še bolj pa na sedanji Četrtni skupnosti Polje, so naši predstavniki ves čas izražali potrebo po avtobusni povezavi Podgrada z mestom, a vse do pred kratkim ni bilo posluha. Izgovora sta bila naša majhnost in težavna dostopnost vasi, saj je pred njo železniški podvoz z le 2,5 metra višine. V Podgrad je nekaj let vozil delavski avtobus, namenjen delavcem tovarne Arbo iz številnih vasi Besniške doline, vse do Tujega grma pod Jančami. Avtobus pa ni mogel po ozki cesti skozi sotesko potoka Besnice, ampak je moral prek Pečarja in čez Vevče do Podgrada (pri Peclju). Prevoz je financiralo podjetje Arbo, a je tudi to zanimanje hitro ugasnilo predvsem zaradi dolgotrajne vožnje. Tako so delavci z boljšimi plačami prišli do svojih vozil.

V zadnjih desetletjih, po osamosvojitvi Slovenije, se prebivalstvo Podgrada nenehno povečuje, zidajo se nove hiše, priseljujejo se ljudje od drugje. Narašča tudi prebivalstvo v vaseh Besniške doline, ki bi deloma tudi uporabljalo sistem »parkiraj in vozi«. K sreči se je zato v minulih nekaj letih na Mestni občini Ljubljana pojavil posluh za naše tovrstne potrebe. Mesto se duši v osebni prometu in zato je treba okrepiti javni promet. Ponudba majhnih avtobusov se je izboljšala, tako da je odpadel izgovor zaradi nizkega podvoza. Resni nameni MOL-a ter angažiranje Četrtna skupnosti Polje in predsednika Vaškega odbora Podgrad Matevža Čokla so v letu 2022 končno obrodili sadove. Nabavljena sta dva minibusov s po desetimi sedeži in enajstimi stojišči. Avtobus bo vozil izmenično vsako uro iz Podgrada skozi Zalog (zveza na LPP linija 11) ter naprej po Hladilniški poti in Sneberski cesti do Zadobrove na končno postajo linije 25. Začetna postaja bo pri Arbo v Podgradu, končna pa na obračališču LPP v Zadobrovi na obračališču linije 25. Začetek obratovanja nove linije je bil načrtovan z začetkom šolskega leta, žal pa se je ta rok močno zavlekel. Težava je nastala z zagotovitvijo primernega obračališča avtobusa v Podgradu. Pri rešitvi tega problema nam je pomagala tovarna Arbo, za kar se jim zahvaljujemo.

Veselimo se tega in upamo, da se bo nova avtobusna linija izpred domačega praga pri ljudeh dobro prijela. Hvala vsem, ki so sodelovali pri njeni pripravi.

Viktor Grilc

Na prvo soboto v septembru so se zbrali člani Sveta Četrtna skupnosti Polje Mestne občine Ljubljana ter podžupan Dejan Crnek in si ogledali četrtno skupnost, predvsem uspešno izvedene projekte v zadnjih nekaj letih. Zbor je bil pred sedežem četrtna skupnosti, nato pa je sledila vožnja po celotni četrti. Poleg že izvedenih del smo si svetniki ogledali tudi tiste pereče točke, na katere že dalj časa opozarjamo in smo prepričani, da bodo kmalu tudi uresničene. Tu naj omenimo predvsem dokončanje III. faze Industrijske ceste, umestitev novih gospodarskih con, dokončanje kanalizacijskih poti, dostopnost krajanov do javnega prevoza, izgradnja bazena na Vevčah in drugo.

V četrtni skupnosti je tudi veliko »črnih pik«, ki kar bodejo v oči in bi jih bilo treba rešiti. Pri tem smo svetniki in občina povsem nemočni, saj ni volje od lastnikov (fizičnih ali pravnih oseb in tudi države), da bi se zadeve uredile. Da pa ne bomo pisali o »bodečih nežah«, pogledjmo še na sončno stran. V zadnjih letih je bila izvedena rekonstrukcija Zaloške ceste; številna gospodinjstva so bila priključena na kanalizacijski vod in plin, mnoga tudi na vodovodno omrežje. Šole in vrtci so bili energetsko obnovljeni, nekateri

so dobili prizidke, nova igrala in še kaj drugega. Po večurnem ogledu četrtna skupnosti smo sedli skupaj in ena od svetnic je dejala: »Živimo v lepi četrtni skupnosti.« Res je. Živimo v lepi četrtni skupnosti. Da takšno ohranimo in naredimo še lepšo, smo odgovorni vsi, zato čuvajmo to, kar imamo, in si prizadevajmo za še lepše skupno življenje na našem prostoru na vzhodu najlepšega mesta na svetu.

Obrežje Save – raj za družine

Reka Sava je alpska reka. S svojo močjo in padcem, ki ga ima, ima velik pretok, obenem tudi moč, saj s seboj prinaša številne naplavine. Tako je tudi na severnem delu naše četrtna skupnosti, ker teče pod dvema mostovoma.

Letošnje poletje je bil vodostaj reke nizek, zato so se na njenem obrežju pokazale številne trase, ki so jih tako domačini kot tudi družine iz Ljubljane zelo dobro izkoristili. Tu so se predajali sončnim žarkom, najmlajši so si poiskali koticke za igranje, najpogumnejši pa se celo namakali v vodi. Veliko družin je tu cele dneve preživelo na obrežju reke in imelo najcenejši dopust, saj je ekonomska situacija terjala svoj davek.

Lepo je videti obrežje reke izkoriščeno. Marsikdo bi se vprašal, kaj pa potem, ko ti obiskovalci odidejo. Zanimivo

je, da so po okoliških drevesih obešene vreče za smeti, kamor odlagajo smeti, nato pa jih odnesejo do najbližjih zabojnikov. Tako ostane ta del reke v naši četrtni skupnosti čist, obrežje Save pa raj za družine.

Tija Jakič iz Zgornjega Kašlja

Tija je zgovorna 23-letna študentka mednarodnih odnosov na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, ki poleg vseh študijskih obveznosti (letos je namreč ravno uspešno diplomirala) aktivno sodeluje tudi v nevladni organizaciji, Inštitutu 8. marec. Glavni namen Inštituta 8. marec je prevpraševanje različnih oblik podrejenosti, predvsem na področju spola, in postavljanje neenakopravnosti v širši družbeni okvir. V inštitutu opozarjajo na neenakost in krivice, ki se dogajajo najšibkejšim, na izkoriščanje delavcev, neprimeren odnos do žensk, spolno nasilje in še na mnoge druge pereče teme. Pogovarjali sva se o njenih poklicnih načrtih in projektih, s katerimi se je ukvarjala v okviru inštituta.

Zakaj in kdaj si se odločila za študij mednarodnih odnosov?

Najprej sem se želela vpisati na AGRFT (Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo, op. avt.), šla na sprejemce in imela visoka pričakovanja, ampak že med sprejemci so mi vsi svetovali, naj si izberem še eno možnost. Z mami sva sedeli ob kavi in ona mi je (namesto filofaksa, ker pravi, da mi ne gre slovnica) predlagala politiko. Malo bolj sem začela spremljati to področje, šla na informativce in se odločila za mednarodne odnose, ker program vključuje tri zanimive discipline – pravo, ekonomijo in politiko. Po prvem letniku sem pozabila na AGRFT in zdaj na magisteriju dojemam, kako lahko uporabim pridobljena znanja, obenem pa sem obkrožena še s kul folkom. Je pa res, da te najprej vsi malo čudno gledajo, ko jim poveš, da si na FDV.

Ali se v prihodnosti nameravaš ukvarjati z mednarodnimi odnosi?

Nekateri se po tem študiju odločijo za pot v diplomaciji, v tem se ne vidim, raje bi delala v nevladnih mednarodnih organizacijah ali mednarodnih institucijah. Mislim, da mi diplomacija ne bi odgovarjala.

Ali se ti zdi, da mladi dobro poznajo družbenopolitično dogajanje v svetu? Kako bi jim lahko te teme bolj približali?

Živim v nekem mehurčku, na faksu, kjer se o politiki veliko govori, in v organizaciji, ki je v središču političnega dogajanja. Če pa pogledamo širšo sliko, na primer ruralna okolja, je situacija precej drugačna. V inštitutu se veliko ukvarjamo s tem, kako politiko približati vsem. Ugotovili smo, da moramo začeti z zgodbami – z zgodbami običajnega človeka, povprečnega državljanca Republike Slovenije. Kaj torej njega moti, s kakšnimi težavami se ukvarja on? Na primer, cene najemnin in stroškov grejo gor, plače pa ne. Začeti moramo z osnovnim vprašanjem, kako želimo živeti v prihodnosti, a kljub temu ne smemo pozabiti na probleme, s katerimi se ukvarja, recimo,

povprečen študent ali delavec. Ljudem moramo približati te teme, hkrati pa biti iskreni in transparentni.

Si vidna članica nevladne organizacije Inštituta 8. marec. Katerega od vaših mnogih projektov bi izpostavila kot tebi osebno najpomembnejšega ali najljubšega?

Glede na to, da smo že tri leta zelo vpeti v širšo politično sceno, so mi ljubi ključni projekti, na katerih je bil inštitut osnovan. Na primer projekt »#Nisemprijavila«, kjer zbiramo anonimne zgodbe oziroma pričevanja intimnopartnerskih razmerij, iščemo razloge, zakaj se posameznice niso odločile prijaviti nasilja in raziskujemo situacije, kjer je bil odziv institucij ob prijavi brezbrizen. Upam, da se bodo v okviru projekta razvile smernice, kako ukrepati v teh primerih, še posebej pri pripravljanju načrta z zdajšnjo oblastjo. Pomembno je, da se o tej tematiki več pogovarjamo.

Na katerih področjih se ti zdi, da bi lahko inštitut deloval tudi v naši četrtni skupnosti? Katere so teme, o katerih bi želela, da se govori več?

Mislim, da so v naši četrtni skupnosti prisotni podobni problemi kot povsod drugje – plina ni, cene se dvigajo, ljudje ne vedo, kako bodo preživeli zimo. Verjetno so v naši skupnosti večinoma ljudje srednjega razreda, ki se v službo vozijo v Ljubljano, veliko je tudi upokojevcev. Čeprav morda za zdaj še shajajo, se to lahko precej hitro spremeni. Moramo se posvečati zagotavljanju kakovosti vsaj osnovnega življenjskega sloga, v inštitutu smo se zato lotili vlaganja iniciative za brezplačna šolska kosila, ki bo gotovo pripomogla k temu. Prav tako se znotraj inštituta veliko pogovarjamo z lokalnimi skupnostmi in iščemo liderje znotraj manjših lokalnih enot, ki bolje poznajo problematiko.

Kaj bi izpostavila kot najpomembnejše izkušnje, ki si jih pridobila v času svojega aktivnega udejstvovanja v inštitutu?

Brez dvoma gre za ukvarjanje z birokracijo, saj če želimo delati spremembe, moramo poznati vse hakelece. Obožujem tudi delo na terenu, med kampanjama »Samo ja pomeni ja« in »Gremo volit« sem bila koordinatorka Maribora. Všeč mi je bilo sodelovanje mladih in starejših ter povezovanje z različnimi ljudmi v različnih življenjskih okoljih. Čeprav se velikokrat ukvarjamo z nasprotniki in žaljenjem na terenu, sem se naučila, da se na tovrstne situacije odzovem bolj diplomatsko. Čeprav nisem tako mirne krvi, prediham in grem na raven vsebine.

Foto: Črt Piksi

Letošnje vroče poletje je Slovence znova združilo ob veliki naravni nesreči, požaru na Krasu. V velikem gozdnem požaru, ki je prizadel naš zahodni del Slovenije na območju severnega dela kraške planote v občinah Komen in Miren Kostanjevica ter čez mejo na italijanskem obmejnem območju, je zgorelo 3500 hektarov, od tega 2700 hektarov gozda. Požar je združil ljudi, številna gasilska prostovoljna društva in poklicne gasilske enote. Skoraj ni človeka, ki ne bi imel med svojimi znanci, prijatelji in sorodniki kakšnega prostovoljnega gasilca, ki je sodeloval pri gašenju požara na Krasu. Na srečo ni terjal človeških žrtev in tudi noben dom ni zgorel. Tudi iz naše četrtne skupnosti so sodelovala štiri gasilska društva. Zaradi tega je Svet Četrtne skupnosti Polje letošnjo strokovno ekskurzijo organiziral na Kras.

Zgodaj zjutraj se je skupina članov sveta skupaj s predstavniki mestne občine odpravila iz zamegljene Ljubljane proti Primorski. Ob osmi uri smo že bili v Sežani, prestolnici Krasa, kjer nas je pričakalo sonce. Naše delovno srečanje je bilo na Zavodu za gašenje v Sežani, kjer nas je sprejel Boris Budal, vodja preventive in namestnik poveljnika. Predstavil nam je zavod. Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana je poklicna gasilska enota, ki opravlja preventivna in operativna dela v zvezi z varstvom pred požarom in zaščito ter reševanje. Ob naravnih

in drugih nesrečah na območju občin ustanoviteljic deluje za štiri občine ustanoviteljic: Divača, Hrpelje-Kozina, Komen in Sežana. Območje, ki ga pokrivajo, meri 564,1 kvadratnega kilometra površine. Imajo 34 zaposlenih, od tega 27 gasilcev. Usposobljeni so za posebno gašenje na tem območju, ki je specifično zaradi vetrovnih razmer, razgibanega terena in nevarnosti neeksploziviranih vojaških sredstev iz prve in druge svetovne vojne. Organizirana imajo tudi izobraževanja za poklicne gasilce. V preteklosti, ko je še bilo obvezno služenje vojaškega roka, so bili v njihovem zavodu tudi posamezniki, ki so služili civilno služenje vojske. Zaposlenih imajo tudi veliko mladih sodelavcev. Nekateri opravljajo redno delovno obveznost, drugi so dežurni in v pripravljenosti na delo. Poleg Zavoda za gašenje imajo v občinah ustanoviteljicah tudi štiri neprofesionalna gasilska društva. Tako ima tudi Sežana še svoje gasilsko društvo. Zavod še nima svojega gasilskega doma, čeprav so načrti že dolgo pripravljene in čakajo na izpolnitev političnih obljub. Razgovoru se je pridružil vodja izmene Alan Pale, ki nam je pokazal vsa gasilska vozila. Vozila so zelo različna in jih uporabljajo glede na navodila, ki jih prejema iz Klicnega centra za obveščanje iz Postojne. Vodja izmene na podlagi teh navodil odredi, s katerim vozilom gre ekipa na teren, z manjšimi prevoznimi sredstvi ali večjimi. Poleg tega gasilci na Krasu naredijo veliko prevozov vode,

okoli 1000 na leto, na sušna območja Krasa, Brkinov ali za druge potrebe občanov (polnjene vodnjakov, bazenov). Gasilci so v času epidemije sodelovali tudi pri razkuževanju prostorov v bolnišnici Sežana, šolah, vrtcih, domu za starejše. Gasilci v zavodu so usposobljeni za skoraj vsa dela v tej dejavnosti. Ko enega ni, vskoči drugi namesto njega.

Po ogledu gasilskega centra smo šli na ogled vinske kleti v Vinakras Sežana. Če človek pride na Kras, že skoraj mora spoznati, kako se prideluje kraško vino teran, pa tudi kakšno drugo. Vino in veritas ali resnica je v vinu. Dejavnost zadruga in pridelavo vin nam je predstavil Igor Grdina. Kmetijska zadruga Vinakras je edina tovrstna zadruga z dolgoletno tradicijo na Krasu. Ustanovljena je bila leta 1947. Združuje pridelovalce vinske trte, ki so člani zadruga. Grozdje odkupuje od članov in tudi nečlanov, sicer pa imajo tudi svoje vinograde na območju Komna. Skrivnost kraškega terana je v kraški zemlji in tradiciji pridelave. Skromna kamnita pokrajina z rodovitno zemljo, ki jo za potrebe trte prinesejo iz vrtač, rodi temno polno rdeče vino. Poleg rdečih obstaja tudi veliko belih vrst vina, med katerimi je najbolj znana stara sorta vitovska grganja. Brez kamna, vode in vina ni Krasa.

Nadaljevanje ekskurzije je bilo v 17 kilometrov oddaljenem Štanjelu, kjer je bilo srečanje z županom Občine Komen Erikom Bricem in Sandijem Kraljem. Župan nam je predstavil občino Komen. Občina ima 3556 prebivalcev in se razprostira na 103 kvadratnih kilometrih. Združuje 35 naselij in 20 vaških skupnosti. Prav te volijo svoje predstavnike in nimajo pravnega statusa. Prebivalci prek njihovih organov predlagajo izboljšave v njihovih naseljih. V občini se srečujejo s težavami, povezanimi s staranjem prebivalstva in odhajanjem mladih v druge kraje, kot so Nova Gorica, Sežana, Ajdovščina. Veliko ljudi se sicer na zrela leta priseljuje na Kras. Vendar se ne vključujejo v aktivno življenje v občini. Za starejše prebivalce so odprli Dnevni center za starejše z organizirano prehrano, zdravstveno oskrbo in animacijami. Eden največjih gradbenih projektov v občini je obnova gradu Štanjel. Občinski proračun tako velikih stroškov, kot je obnova objekta, finančno ne zmora. Do zdaj so s pomočjo evropskih sredstev v višini dveh milijonov evrov vložili v sanacijo objekta. Trenutno so v fazi pridobivanja še dodatnih finančnih sredstev za dokončanje prenove. Obnovljeni del gradu obsega več galerij in je zanimiva turistična točka. Prav tako si je vredno ogledati Ferrarijev vrt z ribnikom in staro vaško jedro ter razgledni stolp s pogledom na morje, Goriško, Vipavsko dolino, Kras in Brkine. Grad in vrt sta zanimivi lokaciji za poroke ali druga srečanja. Župan nam je tudi pojasnil skrb za vodo in zaloge vodnih virov, ki so na Krasu. Oskrba vode iz vodnih virov Brestovice je neprecenljiva za Kraševce, ki jim je z dolgoletnimi samoprispevkami uspelo dograditi

vodovodno omrežje in si s tem zagotoviti pitno vodo. Že kar nekaj časa pred tem pa se pojavljajo politične težnje prebivalcev obale po vodnih virih s Krasa in iz Brkinov brez lastnih vlaganj.

Iz Štanjela nas je pot vodila v Komen do gasilskega doma, kjer ima prostore Gasilsko društvo Komen. Prostovoljno gasilsko društvo Komen je bilo tudi eno od društev, ki je sodelovalo v letošnjem velikem požaru na Krasu, kjer so bili trije požari. Za dva na naši strani kraške planote menijo, da sta bila podtaknjena, za drugega, ki je izbruhnil na italijanski strani Krasa, pa je bil vzrok iskra iz lokomotive. Gasilci so bili ob in po požaru deležni veliko hvaležnosti od prebivalcev, tako iz naših obmejnih vasi kot iz italijanskega krasa, ki tako dobre organizacije, kot je pri nas na področju reševanja, nimajo. Iz Komna nas je pot vodila proti krajem v občini Miren Kostanjevica proti Cerju blizu Opatjega sela. Ob cesti smo imeli priložnost videti velike pasove posek dreves in grmičevja, ki so bila narejena preventivno, da se morebitni požar, ki je divjal na Krasu, ne bi razširil z leve strani ceste na drugo desno stran. Bolj ko smo se bližali Cerju, več je bilo ožganih dreves. Največje pogorišče, ki nam ga je uspelo videti iz avtobusa, je bilo ravno od Opatjega sela proti Cerju, kjer je pokrajina očrnela in opustošena. Narava naredi svoje. Nedavni dež je pomagal, da je tisti del narave, ki ga ogenj ni mogel uničiti, ponovno zaživel. Zeleno grmičevje in grmički rumenih rožic so prekrili kamnito pokrajino. Vidni pa so že nasadi novih dreves. Na idilični lokaciji na robu kraške planote, 342 metrov nad morsk gladino, je Cerje, kjer je 25 metrov velik veličastni stolp. Pomnik miru je postavljen na pobudo društva TIGR v spomin vsem braniteljem v zgodovini naroda. Stolp ni le razgledna točka na Julijske Alpe, v Vipavsko dolino, Furlansko nižino, vse do Jadranskega morja, temveč hrani veliko zgodovinskih in umetniških zapisov ter del. Z ogledom tega spomenika se je formalni del ekskurzije zaključil.

Brezčasna kultura

Javni sklad Republike Slovenije za ljubiteljsko kulturno dejavnost je letos v Arboretumu Volčji Potok organiziral prireditev, na kateri so se predstavile nevladne organizacije, ki delujejo na področju kulture. Tudi Kulturno-zgodovinsko društvo Rusalka se je prijavilo na to prireditev. Poleg predstavitve društva smo sodelovali na literarno-proznem programu, kjer so se predstavile naše članice. Antonija Jereb, Marija Starič, Metka Jančec Osojnik in Hafija Sedić so prebrale avtorsko poezijo, Minka Jerebič pa je povedala zgodbo o Kašelskem zmaju. Toda konca ni izdala, tega si lahko preberete v novi otroški publikaciji Rusalkin vrtiljak, ki je izšla pred kratkim.

Pomladni meseci so bili v društvu zelo dejavni. V Tednu ljubiteljske kulture 2022 smo organizirali kulturno prireditev v Centru Zalog. Na tej so nastopile članice društva in skupina deklet D'punce, ki so prireditev popestrile z zimzelenimi slovenskimi melodijami. Naslednji dan pa smo šivali Veronikine klobučke. K sodelovanju smo povabili Turistično društvo Tabor. V njihovem kraju je nekoč stal grad Ojstrica, v katerem je nekaj časa živela Veronika Deseniška. Na te dogodke še danes obujajo spomine. Veronika, ki je živela v gradu in pričakovala svojega izbranca, si je šivala klobučke ... Danes pa to tradicijo obujajo člani društva. Zaradi velikega zanimanja, tako starejših kot najmlajših, smo delavnico ponovili v septembru. V muzeju in galeriji, med razstavnimi predmeti ali slikami, je poezija še bolj privlačna in romantična. Rusalke smo sodelovale v Hiši druženja v Mariboru na Noči muzejev 2022 in navdušile tamkajšnjo publiko. Za sodelovanje z Društvom Ivo As smo prejele tudi priznanje. Ko smo že pri priznanjih, je treba omeniti še priznanje Društva Sinica iz Domžal, ki je članice društva nagradilo s priznanji za sodelovanje na natečaju, kjer smo posegale po najvišjih mestih. Povsem enako je bilo tudi v Knjižnici Lenart, kjer so predstavljena dela članic društva izredno toplo sprejeli.

S svojo poezijo pa je bila zelo aktivna Metka Jančec Osojnik. V poletnih mesecih je izšla pesniška zbirka Metamorfoze oljke v sodelovanju s slikarko Živo Agrež in vrhniško literarno skupino, kjer je bila

ena od soavtoric te pesniške zbirke. Septembra pa je izšla njena druga samostojna pesniška zbirka Ko spregovorijo breze ... pod okriljem Društva Rusalka. Septembra je Društvo Rusalka izvedlo še dva dogodka. Arkan Al Nawas je v Centru Zalog predaval o pokrajini Iraka. To neizmerno lepo pokrajino in zgodbe iz stare Mezopotamije prenaša tudi na svoja slikarska platna. Njegovo pripovedovanje je navduševalo poslušalce iz cele četrtne skupnosti, ob koncu pa smo spoznali še delček iranske kulinarike.

V Centru Zalog pa je bila prvič in zagotovo ne zadnjič izvedena ustvarjalna delavnica Poslikava dežnikov. Slikarsko znanje in pomoč sta nudila zakonca As, slikarja iz Šentilja. Na delavnico so prišli starejši krajani, največ pa je bilo najmlajših. Vsi so lahko svoje poslikane dežnike brezplačno odnesli domov, da jim bodo služili v deževnih dnevih.

Delo v društvu pa se ni zaključilo v jesenskih dnevih, temveč se nadaljuje tudi v zimo. Konec leta bo izšla druga številka tematske publikacije Ples rusalk. V tokratni številki bomo predstavili kulturno, sakralno in naravno dediščino na vzhodu glavnega mesta.

Ob tolikšni beri kulturnih dogodkov lahko govorimo o brezčasni kulturi ...

Na festival Slovenija v Pragi 2022

Vse se je začelo s pismom mag. Tanje Strniša, veleposlanice Republike Slovenije v Pragi, ki je slovenska društva povabila na festival Slovenija v Pragi 2022. V Kulturno-zgodovinskem društvu Rusalka in Kulturno-turističnem društvu Podgrad pri Ljubljani smo se takoj odločili, da se prijavimo. Prvo društvo je nastopalo s poezijo članov društva, medtem ko drugo društvo z Mešanim pevskim zborom Pentakord. Na festival se je prijavilo večje

Ana, PKD Canticum Pernica, Mihaelovi tamburaši in pevski zbor z Grosuplja ter MPZ Mežiški knapi.

Sobota, 27. avgusta 2022, pa je bil dan, ki ga je soustvarjalo tudi Kulturno-zgodovinsko društvo Rusalka. Na Tradicionalni sobotni kmečki tržnici Vitezne namesti je velik prostor, kjer se vsako soboto zbere veliko ljudi. Tudi tokrat je bilo tako. A ker je ponoči deževalo, predstavitev pa je bila na travniku

v parku, smo nastopali le nekateri: Pihalni orkester Izola, portoroški zbor, Društvo Ivo As in Društvo Rusalka. Pred tem nas je znova pozdravila veleposlanica naše republike in nam zaželela prijeten nastop.

Za Kulturno-zgodovinsko društvo Rusalka smo nastopale Metka Jančec Osojnik, Vera Borlak, Danica Kolar in Minka Jerebič. Predstavili smo poezijo naših članov, in sicer Metke Jančec Osojnik, Marije Starič, Antonije Jereb, Nejca Plečka, Hafije Sedić ter Nežke Andrejaš. Poželi smo velik aplavz in priznati moramo, da smo se zelo dobro počutili.

Popoldne pa je bil nastop na Praškem gradu. Nastopali so

Folklorna skupina b'c, TD Tabor z dramsko sekcijo Ojstriška gospoda, Folklorna skupina sv. Mihaela z Grosuplja, Folklorna skupina iz Dolskega in KD Senožeški tamburaški orkester. V drugem delu pa so nastopali MePZ Obalca, MePZ Pentakord, MePZ Brnistra, Folklorna skupina Sveta Ana, Komorni moški zbor Celje ter skupaj MePZ Gregor Rihar in Dekliški pevski zbor Vešče iz Polhovega Gradca.

Ko je najbolj deževalo, je nastopal pevski zbor iz naše Četrtna skupnosti Polje. Dež ni zmotil ne nastopajočih ne številnih gledalcev in poslušalcev z vsega sveta. Pesmi so bile prijetne za ušesa in veliko Slovencev, ki smo bili tam prisotni, smo peli z zborom.

Na poti domov v nedeljo zjutraj smo se ustavili v Češkem Krumlovem, kjer smo si ogledali grad, grajske vrtove, staro mestno jedro in se v popoldanskih urah odpravili proti domu. Priznati moramo, da smo se imeli lepo. Ob slovesu smo si dejali, da se prihodnje leto spet srečamo. Zahvala gre organizatorju in seveda našemu veleposlaništvu v Pragi.

število društev, a le 28 društvom oziroma 600 nastopajočim osebam se je nasmehnila sreča za nastop na festivalu.

V četrtek, 25. avgusta 2022, smo v jutranjih urah odšli iz Zaloga in se podali na pot proti Pragi. Prišli smo ravno za čas večerje. Po večerji pa je bil otvoritveni večer festivala Slovenija v Pragi 2022. Začel se je s slovensko himno. To je bil impresiven dogodek, saj je vseh 600 kulturnikov s ponosom zapelo našo himno. Veleposlanica Republike Slovenije v Pragi, mag. Strniša, nas je pozdravila, prav tako tudi direktor festivala Aleš Breznikar. Sledili sta podelitev festivalskih tabel za boljšo prepoznavnost nastopajočih in certifikatov sodelujočim ter izmenjava simboličnih daril.

Petek je bil dan, ko smo si lahko ogledali mesto z licenciranim vodičem in imeli vožnjo z ladjico po Vltavi, zvečer pa je bil koncert v Plečnikovi cerkvi Srca Jezusovega, kot osrednja prireditev festivala Slovenija v Pragi 2022, v počastitev Plečnikovega leta. Na koncertu so nastopali Obrtniški MePZ Notranjska, Cerkevno-prosvetni pevski zbor Sveta

Tam, kjer je moje srce, tam je moja domovina

V Tednu ljubiteljske kulture je KUD Sevdah iz Zaloga organiziralo vsakoletni kulturni dogodek, ki so ga obarvali pevsko in plesno. Že 15. tradicionalno srečanje vokalnih in pevskih skupin je na kulturno prireditev privabilo tako domače kot tuje goste iz držav nekdanje skupne domovine. Predstavljena je bila kultura v pesmi, besedi in plesu. Nastopajoči so bili oblečeni v ljudska oblačila in tako je bila vsem v dvorani prikazana naša bogata oblačilna kultura.

Številne folklorne skupine so prikazale ljudske plesе. Dvorana Centra Zalog se je tresla od poskočnih rim nastopajočih.

Najbolj ganljiv pa je bil nagovor vodje pevske in folklorne sekcije KUD Sevdah Zore Perenda. Dejala je: »Tam, kjer je moje srce, tam je moja domovina, srečna sem, da imam dve domovini: Slovenijo ter Bosno in Hercegovino.« Ob tako ganljivem nagovoru se je lahko vsak v dvorani zamislil nad ljubeznijo, ki jo nosi do svoje domovine in kulture. S takšnim razmišljanjem so se strinjali tudi visoki

gostje, ki so obiskali to prireditev. Raznolika kulturna dediščina je tista, ki ljudi bogati in jih navdušuje. Prepričani smo, da bo takšnih dogodkov v Centru Zalog še veliko.

Jesen življenja

Jesen življenja je lahko pisana, zanimiva, poučna, učna, na trenutke zabavna, smešna, igriva in tudi nagajiva ... Vse to bi lahko dejali, ko bi opisovali dogodke, ki so se dogajali v 45. jesenih Društva upokojencev Zadobrova-Sneberje-Novo Polje.

Sredi letošnjega leta, ko je sonce zelo pripekalo in je vsak rad poiskal senco pod krošnjami velikih dreves, se je predsednica društva, Milena Bizjak,

odločila, da za svoje člane in goste ob tako visokem jubileju priredi piknik, ki ga bo »začinila« s kulturno prireditvijo, kot uvod na spomine ob delovanju društva.

Člani društva so se zbrali pod krošnjami ob reki Savi. Tja so prišle tudi rusalke ter vokalistki Nastja Rudolf in Tadeja Mučič. Slednji sta prepevali zimzelene pesmi in spomini so se vračali v razigrano mladost, zrela leta, na dogodke, ki so se posameznike dotaknili. Članice Društva Rusalka Antonija, Metka, Marija in Hafija pa so se poigravale z rimami ter se z njimi zlile ob šumenju reke.

V teh letih delovanja društva se je marsikaj zgodilo. Ohranjajo se prijetni spomini na skupna druženja, a mnogo je tudi takšnih, ko se je bilo treba posloviti od prežgodaj preminulih članov društva ... Pred društvom pa so tudi novi izzivi. Samo še pet let jih loči, da srečajo Abrahama in takrat bo spet veselo. Do takrat pa:

*»Ob novem letu pa si zaželimo,
da večkrat se srečni skupaj dobimo.*

*Da penzijo dolgo uživali bi,
saj zanjo smo dostikrat potni bili.«*

(N. Andrejaš)

Mešani pevski zbor Pentakord poje že 40 let

Zbor je bil ustanovljen leta 1982 v okviru Kulturnega društva Podgrad pri Ljubljani, najprej kot moški, od leta 1990 pa kot mešani zbor. Zdaj vadimo v novem Centru Zalog in v njem vsak leto priredimo letni koncert. Vadbeni dan je torek, pred nastopi pa tudi četrtek. Do leta 2000 ga je vodil dolgoletni zborovodja Miro Kokol, nato pa Lilijana Stepic. Programsko goji žanrsko pester repertoar slovenskih in tujih pesmi iz različnih časovnih obdobj. Posebno pozornost pa namenja slovenski ljudski in umetni pesmi.

Pevce in pevke različnih starosti kot tudi poklicev družni velika ljubezen do zborovske glasbe. Zbor nenehno širi repertoar pesmi in s pogostimi nastopi tke vezi s poslušalci v domačem kraju, v neposredni okolici, drugje po Sloveniji kot tudi v zamejstvu. Udeležuje se tudi zborovskih festivalov na tujem. Pred kratkim smo se vrnili iz Prage, pred leti pa smo prepevali tudi na Slovaškem, v Grčiji, Avstriji, Makedoniji in na Hrvaškem. Ob 35-letnici smo izdali zgoščenko s 26 pesmimi.

Redno se udeležujemo revijalnega srečanja »Ljubljanski zbori« in tabora slovenskih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Predstavimo se tudi na Festivalu za 3. življenjsko obdobje v Cankarjevem domu, vsako leto pa v domačem

kraju s premiernim koncertom. V lepem spominu nam bodo ostali božični koncerti v čudovitem podzemskem svetu Postojnske jame ob živih jaslicah. Redno obiskujemo domove starejših občanov in veseli smo toplih odzivov njihovih stanovalcev.

Sodelujemo pri izvedbi različnih javnih prireditev in proslav. Radi se odzovemo povabilu na odprtja razstav društvene slikarske sekcije in se tako povezujemo z drugimi kulturnimi skupinami iz okolice. Seveda je tudi nas zadnja leta pri dejavnostih ovirala korona.

Pevci smo z leti postali prijatelji. Znamo se družiti, se poveseliti na piknikih, praznovati in se nasmejati šalam. V decembru vas bomo povabili na slovesni koncert z gosti, kajti praznujemo 40-letnico delovanja. Če radi požete, vas vabimo medse.

Zapojte s Pentakordom.

Za več informacij pokličite na telefonsko številko 031 620 571 (Jana).

»Pasavček«, nacionalni projekt varnosti otrok v prometu

Vrtec Miškolin, ČS Ljubljana-Polje, že dolga leta z otroki najstarejših skupin aktivno sodeluje v nacionalnem projektu Pasavček. Tudi v preteklem letu so sodelovale tri skupine iz enote Rjava cesta.

Glavni cilj je bil otroke naučiti, kako se varno obnašati v prometu kot pešec, kolesar in potnik v avtomobilu. Poseben poudarek smo namenili prijetosti v avtomobilu. Projekta nismo vodile le vzgojiteljice, ki smo za otroke pripravile kolesarski dan s poligonom s prometnimi znaki, prehodi za pešce, peš cono, cesto in podobno, ampak so otroci v vrtec pripeljali svoja kolesa in čelade. Poleg mnogih dejavnosti na temo varnosti v prometu, s katerimi smo pokrivalo prav vsa področja kurikuluma (družba, jezik, matematika, narava, umetnost, gibanje), smo sodelovale tudi s starši pri tem, da so otroke pravilno pripeli v njihove avtomobilske sedeže in jih fotografirali. S fotografijami smo nato v vrtcu izdelali plakat in se pogovorili o pravilni prijetosti. V času vseslovenske akcije smo vsak dan na posebne kartončke označevali, ali smo bili pripeti ali ne.

Sodelovale smo tudi z različnimi zunanjimi sodelavci, saj smo želele otrokom prikazati tudi pomen širše družbe, različnih poklicev in služb. Tako smo v vrtcu gostili PGD Slape, policista PU Moste, Društvo Sobivanje in prostovoljko Rdečega

križa. Vsak od njih nam je pokazal, kako moramo ravnati, da ne pride do nesreč, prav tako tudi, kako se moramo odzvati, če se vendarle znajdemo v situaciji, kjer je dobrodošla vsakršna pomoč. Obiskali smo otroško zabavišče Minicity, kjer so se otroci igrali s pravimi uniformami, avtomobili in drugimi pripomočki, s katerimi so še bolj spoznavali različne službe, ki pomembno vplivajo na razplet možnih nesreč. Agencija za varnost prometa nam je priskrbela letake za vsakega otroka, s katerimi smo želeli informirati tudi starše. Društvo Sobivanje je za nas pripravilo aktivno delavnico o pravilnem prečkanju ceste in obnašanju na sprehodih ob prometnih cestah ter o pravilni uporabi zaščitne čelade. V Knjižnici Polje smo ob koncu projekta pripravili še razstavo plakatov z naslovom »Red je vedno pas pripet«, ki je geslo projekta Pasavček.

Na koncu lahko rečem, da smo se v času trajanja projekta vsi veliko novega naučili, obenem pa smo v ustvarjanju tudi zelo uživali. Največ, kar šteje, pa je to, da smo spoznali, da moramo za svojo varnost poskrbeti najprej sami. V novem šolskem letu želim vsem staršem, otrokom vrtca in šolarjem, še posebej prvošolčkom, naj upoštevajo nasvet Pasavčka: »Red je vedno pas pripet.«

Tina Hrovatič, Vrtec Miškolin, Rjava cesta

V Mestni občini Ljubljana letos že 21. leto zaporedoma sodelujemo v Evropskem tednu mobilnosti, najbolj razširjeni kampanji za spodbujanje trajnostne mobilnosti, ki tradicionalno poteka med 16. in 22. septembrom. Tudi v Četrtni skupnosti Polje je potekalo veliko aktivnosti, ki so jih pripravile vse šole in vrtci.

V vrtcu Miškolin so v Evropskem tednu mobilnosti otroke in njihove starše spodbujali, naj v vrtec prihajajo peš, s kolesom, skirojem ali katerim drugim okolju prijaznim transportnim sredstvom. Pripravili so veliko aktivnosti, najodmevnejši pa je bil vsakoletni jesenski triatlon v krajinskem parku Zajčja dobrava, ki so se ga udeležili otroci, starši in tudi prijatelji z vrtca Pedenjped. Kot pravijo v vrtcu Miškolin, je glavni cilj Evropskega tedna mobilnosti predvsem otroke izobraževati na področju trajnostne mobilnosti, jih navajati na ustvarjanje varnega in zdravega življenjskega okolja ter potovalnih navad.

Tudi v vrtcu Pedenjped namenjajo gibanju prav posebno pozornost skozi celo leto. V Evropskem tednu mobilnosti pa so jih spodbujali predvsem k temu, da so vrtec prihajali peš ali s kolesom. Opravili so tudi več pohodov in izletov, se preizkusili v spretnostni vožnji s kolesi na poligonu in še marsičem. Še posebej pa si bodo zapomnili dva dogodka: množični tek otrok, ki ga promovira Atletska zveza Slovenije, in projekt Žogarija v organizaciji Mediasporta. Množični tek otrok so izvedli v popoldanskem času na tekaški progi OŠ Kašelj. K sodelovanju so povabili tudi starše. Projekt Žogarija pa promovira gibanje, šport in zdrav slog

življenja. Za otroke je bil dogodek prav posebno doživetje. Na različnih poligonih so otroci preizkusili svoje spretnosti z žogo v mini nogometu in z žogo hop hop pri vijuganju med stožci, medtem ko so s policistoma spoznavali prometne znake in pravila v prometu. Vsako leto je Evropski teden mobilnosti v Ljubljani dogodek, ki male in velike opomni, da lahko velikokrat svoje aktivnosti opravimo na bolj trajnostni način. Prav tako pa se lahko ob vseh dogodkih, ki so potekali v tednu, spomnimo, kako pomembna je skrb za svoje zdravje in zdravje našega mesta.

Vrtec Miškolin v enoti Novo Polje je 9. maja 2022 dobil nova igrala. Za novo pridobitev smo hvaležni podjetju KOTO, ki je podarilo igrala. Kako veseli in hvaležni smo, naj pove pesem.

Zapisala: Edita Feist, ravnateljica

**Veliko zahvalo iz vsega srca
pošiljamo Četrtni skupnosti Polje in
podjetju KOTO
iz našega otroškega sveta.
Z novimi igrali
naši otroci deležni
so velike sreče,
to vsak dan nam povedo
njihove očke iskreče.**

Balinarski športni klub Polje

Baliranje je v Slovenijo prišlo iz Francije prek Italije. Na Kranjskem so začeli balinati okoli leta 1910. V Sloveniji se je začelo z organiziranim športnim balinanjem med letoma 1949 in 1950.

Po koncu druge svetovne vojne so v Psihiatrično bolnico Polje na nova delovna mesta prihajali ljudje s primorskih krajev. Pripeljal jih je dr. Bogomir Magajna, psihiater in pisatelj. Na Studencu so začeli balinati že leta 1950, dve leti pozneje pa je »zraslo« prvo balinišče na vzhodnem delu Ljubljane. Postavljena je bila tudi baraka, ki je služila kot klubski prostor.

Balinarski klub bolnice Polje je bil ustanovljen 29. julija 1952. Ustanovitelji kluba – Bogomir Magajna, Frane Hreščak, Andrej Požrl, Jože Prunk, Nace Napokoj, Janez Pungerčar in Drago Govednik – so na Studencu zgradili balinarsko stezo. Kmalu so začeli organizirano balinati in se udeleževati raznih tekmovanj. Igralci in klub so dosegali dobre rezultate. Istega leta je potekalo prvo državno prvenstvo četvork med balinarskimi klubi iz Slovenije in Hrvaške oziroma med osmimi klubi iz Ljubljane in Rijeke. Slovenijo so takrat zastopali tudi igralci Balinarskega kluba bolnice Polje. Omenjeno prvenstvo je močno povečalo zanimanje za balinarski šport v Sloveniji. Zanj se je začelo zanimati vse več ljudi, ki so spoznali, da se lahko ukvarjajo z balinanjem tekmovalno ali rekreacijsko.

Leta 1955 so Jože Prunk, Frane Hreščak, Andrej Požrl, Karol Požrl in Drago Govednik osvojili svoj prvi naslov državnih prvakov ter ta uspeh leto pozneje ponovili še na Rijeki. Leta 1957 sta Karol Požrl in Jože Prunk nastopila za reprezentanco Slovenije na tekmi s Hrvaško, ki so jo premagali z rezultatom 3 : 1.

Mladi so začeli posnemati starejše in vse več je bilo malih balinarjev. Teh je bilo kar 24, zato je Jože Prunk 1. maja 1961 znotraj kluba ustanovil Klub pionirjev bolnice Polje. Tako so ob starem balinišču zgradili še eno igrišče in klubske prostore. Mladi rod se je kalil tako zagreto, da so že v začetku šestdesetih let postali mladinski prvaki, seveda ob starejših, ki so postali članski prvaki. Mitja Pungerčar, Franc Rode, Milan Tekavec, Darko Esih, Boštjan Manfreda, Miro Hribar, Ivan Tomše in še mnogi drugi so bili mladinci, ki so med letoma 1966 in 1967 osvojili naslov mladinskih državnih prvakov. Ti igralci so kmalu uspešno nadomestili starejše balinarje.

Konec sedemdesetih let so, v soglasju s Psihiatrično bolnico Polje, naredili nove, večje klubske prostore.

V tem obdobju sta blestela Stane Bochl in Franc Popit, ki sta nastopila tudi za reprezentanco Jugoslavije.

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bilo baliranje na Studencu na vrhuncu. Klub se je preimenoval v Balinarski klub Polje, ime, ki ga nosi še danes. Člani so odlično nastopali na jugoslovanskem prvenstvu. Mnogi od njih so nastopali za reprezentanco Jugoslavije, s čimer so se lahko pohvalili tudi klubski mladinci. Zaradi velikega zanimanja za baliranje so jeseni leta 1986 na Studencu naredili še dve balinarski igrišči. Klub se je takrat kot eden redkih v Sloveniji ponašal s štirimi stezami za baliranje.

Po osamosvojitvi Slovenije je prvi naslov državnih prvakov ekipa osvojila leta 1991, nato je isti uspeh ponovila še leta 1996 in 1998.

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja sta na mednarodnih tekmovanjih odlično nastopala Aleš in Gregor Sever. Škoberne je dobitnik 9 medalj, Gregor Sever pa dobitnik 14 medalj s svetovnih in evropskih prvenstev.

Zaradi menjave generacij in vse večjega finančnega vložka v baliranje so se konec leta 1999 zgodile velike kadrovske spremembe. Klub

so takrat zapustili glavni igralci, vrnili so se nekateri »prekaljeni« igralci, ki pa niso bili konkurenčni mlajšim igralcem.

Leta 1995 je Janez Kobal v Slovenijo »pripeljal« žensko balinanje. Že istega leta se je v Sloveniji razvilo žensko balinanje. Maja Rode, Anita Letnikoska, Marija Horvat, Tanja Nadu, Darinka Kujavec in Barbara Skubic so dekleta, ki so na Studencu začela z ženskim balinanjem. Dekleta so prišla iz bližnjega kluba Balinček iz Slap, ki je po dolgih letih žal neslavno zaprl svoja vrata. Dosegala so same vrhunske rezultate. Maja Rode, Tanja Nadu in Marija Horvat so bile leta 1998 celo udeleženke prvega svetovnega prvenstva za ženske na svetu. Žal je materinstvo prekrizalo načrte večini deklet in leto 2007 je bilo zadnje leto, ko so na Studencu, tekmovalno, balinale ženske.

Leta 1999 je Janez Kobal v Slovenijo »pripeljal« tudi petanko. To je igra z več kot 120-letno tradicijo in je podobna balinanju. Tudi na Studencu so začeli z igranjem petanke. Točno 50 let po začetku

balinanja na Studencu je oživela tudi petanka. Leta 2002 so ob balinarskih igriščih naredili dve igrišči za petanko. Petankarji Polja so leta 2005 postali prvič ekipni državni prvaki. Naslednje leto so si naredili ime Vila Ana. Naslov ekipnih državnih prvakov so osvojili še leta 2020 in 2021. Trenutno so z naskokom najboljša ekipa v Sloveniji.

V 1. Območni balinarski ligi je klub gradil ekipo, da bi se vrnili na pota stare slave, kar jim je delno tudi uspelo. Med letoma 2004 in 2009 so balinarji Polja zelo uspešno nastopali v 2. slovenski ligi, kjer so leta 2005 osvojili 1. mesto. Od leta 2010 klub uspešno nastopa v 1. območni ligi, v kateri so večkrat osvojili 1. mesto. Danes klub stoji na dobrih temeljih. V klubu delujeta balinarska in petankarska sekcija. Današnji člani društva so vrhunski športniki, resni rekreativci in upokojenci. Žal v klubu primanjkuje mladih igralcev, med katerimi ni zanimanja za balinanje oziroma ga je zelo malo. Balinanje na Studencu ima dolgo zgodovino, z leti si je klub pridobil velik ugled, ki ga želimo negovati tudi v prihodnje.

Noč v gasilskem domu 2022

Med 12. in 15. avgustom smo v gasilskem domu Prostovoljnega gasilskega društva Zadobrova-Sneberje-Novo Polje organizirali četrto noč v gasilskem domu. Gre za aktivnost, namenjeno gasilski mladini, s katero prek novih izkušenj, znanj in prijateljstev krepijo tovariški odnos v svoji gasilski karieri.

Pogovor s knjižničarko Jožico Božič

Knjižnica Zalog, ki je ena od 35. knjižnic Mestne knjižnice Ljubljana, se nahaja v Centru Zalog. V tem kraju deluje knjižnica že od leta 1990, pred šestimi leti pa se je preselila na novo lokacijo v Center Zalog. Vsi obiskovalci se strinjajo, da je sodobno urejena knjižnica velika pridobitev za prebivalce Zaloga in okolice.

V knjižnici smo se pogovarjali s knjižničarko Jožico Božič, ki s svojo prijaznostjo, vedrino in strokovnostjo svetuje številnim obiskovalcem knjižnice ter jih informira o novostih na knjižnem trgu. Povedala nam je veliko zanimivega o tem, kdaj in kako je začela delati kot knjižničarka, opisala, kateri obiskovalci so najbolj zvesti uporabniki, ter poudarila, po katerih tematikah najraje posežejo.

Omenila je, da so mnogi zelo pogrešali knjižnico, ki je bila v času epidemije zaprta. Nekateri so Jožico celo klicali domov s prošnjo za kak dober knjižni predlog.

Posebna vrednost knjižnice je, da je dostopna vsem, obenem pa se nahaja v neposredni bližini avtobusne in železniške postaje. To potrjuje tudi redni obisk predstavnikov vseh generacij – od najmlajših, ki se v prostorih knjižnice lahko poigrava, sodelujejo v družabnih igrah in rešijo nekaj ugank, šolarjev, ki tukaj naredijo šolske naloge in se pripravijo za bralno značko, do seniorjev, ki se redno posvetijo dnevnemu in strokovnemu tisku.

Jožica je začela delati v knjižnici kot študentka v začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja. Najprej je delala v Knjižnici Jožeta Mazovca in Knjižnici Polje,

tako da je dobro spoznala bralne navade bralcev različnih generacij. Že nekaj let vodi tudi bralno skupino, ki se srečuje mesečno. Udeleženci bralne skupine se na neformalnih srečanjih pogovarjajo o prebranih knjigah in si izmenjujejo vtise o aktualnih temah. Pogosto se zgodi, da bralci hitro reagirajo na nominirance ali dobitnike posameznih nagrad in takoj poiščejo njihove knjige. To se je zgodilo tudi ob podelitvi letošnje Nobelove nagrade francoski pisateljici, saj je bila edina njena knjiga, ki je prevedena v slovenščino, takoj rezervirana in oddana. Na ta način se naše okolje vključuje v sodobna dogajanja, za kar je izredno zaslužna tudi naša široko razgledana sogovornica.

Vera in Luna Klopčič

Č a S o P i s

Izdajatelj medija:

Mestna občina Ljubljana
Četrtna skupnost Polje,
Zaloška cesta 160, 1260 Ljubljana Polje

ISSN:

2712-4746

Glavni in odgovorni urednik:

Anton Podobnik

Uredniški odbor:

Brina Minca Herlec, Marija Minka Jerebič, Mojca Maček in
Miranda Urh

Telefon:

01/306 46 16

E-naslov:

mol.polje@ljubljana.si

Spletna stran:

<http://www.cs-polje.si>

Facebook:

<https://www.facebook.com/cetrtnaskupnostpolje>

Oblikovanje:

COLOR.ID OBLIKOVALSKE REŠITVE UROŠ STERLE S.P.

Lektoriranje:

Lepopisnica, Anja Miklavčič, s.p.

Tisk:

Present d.o.o.

Naklada:

8000 izvodov

Distribucija:

Vsa gospodinjstva v Četrtni skupnosti Polje prejmejo brezplačen izvod.

Praznični Bazar

*Vabimo vas,
da se nam pridružite
22. 11. 2022 ob 16.30
v športni dvorani
Osnovne šole Kašelj!*

*S svojimi izdelki se bodo predstavile osnovne šole in vrtci,
popoldan pa vam bomo popestrili :
Četrtna skupnost Polje,
Družinsko gledališče Kolenc in
Javni zavod Mladi zmaji.*

Četrtna skupnost Polje
Mestna občina
Ljubljana

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

**LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...**

• Unescovo
• kreativno mesto
• od 2015